

Nikol MORAVCOVÁ, Sonda do života 1. československé partyzánské brigády Jana Žižky v letech 1944-1945, Praha, FF UK 2021, 117 s.

Je dobře, že absolventi našeho oboru se pomalu začínají vracet k tématům, která dlouho po revoluci stála stranou badatelského zájmu většiny historiků. Platí to i o výzkumu partyzánské hnutí v protektorátu. Zdá se, že nyní nastupující generace historiků, nesvázaná ideovými předsudky, se postupně k těmto tématům vrací. Nejde však o pokračování jízdy ve vyjetých kolejích. Naopak, krédem těchto mladých historiků bývá snaha o nové přístupy a pohledy. O to přesně jde v předkládané práci Nikol Moravcové. Hned v úvodu je v tomto úsilí možná až příliš přísná, když klasickou práci Jana Gebharta a Jána Šimovčeka přejde lakonickým odsudkem, že „nepřináší nové náhledy“.

Samotná diplomová práce je koncipována s precizní systematičností, každému z velkých témat (příchod, zajišťování potravin, výzbroj a výstroj, lékařská péče, uplatňování „spravedlnosti“, vzájemné vztahy) partyzánské každodennosti je věnována jedna kapitola. V závěru tedy práce, koncipovaná jako analýza partyzánské každodennosti, přerůstá ve studii historicko-antropologickou. To je vlastně moje jediná větší výtku autorce: v úvodu předkládá srozumitelný koncept práce i zdařilou kritiku pramenů a literatury, o metodologických východiscích se však příliš mnoho nedozvíme. Také definice pojmu „partyzán“ a její teoretický rámec jsou podle mého názoru opravdu příliš stručné a možná i nepřesné: o zařazení alespoň Schmittovy práce do seznamu literatury bych se tedy přimlouval.

Diplomová práce je založena na náročném pramenném výzkumu, když kombinuje úřední prameny i ego-dokumenty, a výborné znalosti literatury. Autorka nezůstává u povrchních popisů, ale snaží se hledat vysvětlení pod povrchem věcí a dějů; nesklouzává přitom do fabulací a nepodložených teorií. Práce je navíc psána výborným, místy až strhujícím stylem a

slohem, výborně se čte. Pár překlepů („Ohně sloužily jako orientační boty...“, s. 31; je *téma*, ale *tematika*, s. 16) se vloudí do každé práce.

Jedním slovem, dlouho jsem v poslední době nečetl tak výbornou práci (s takovým nadšením). Její vydání tiskem bych autorce velmi doporučoval.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **výborně**.

Praha, 24. 8. 2021.

Prof. Ivan Šedivý, CSc.